

עולים כיתה פרק 14 – שגרה בהוראה עם שחר ראון

דורין: "עולים כיתה" הפודקאסט של מורי העתיד, חושבים חינוך, עושים חינוך, מדברים חינוך.

קובי: הוראה הוא מקצוע שוחק כדברי הקלישאה. 1 מכל 5 מורים עוזב את מערכת החינוך במהלך 3 השנים הראשונות לעבודתו. ובכל זאת, יש מורים שמצליחים לשמור על שגרת ההוראה שנים ארוכות, איך הם עושים את זה? איך לא נשחקים? ומה כדאי לעשות כדי להנות מהמקצוע לאורך זמן?

אני קובי דביר, ואתם מאזינים ומאזינים ל"עולים כיתה", הפודקאסט של התוכנית לתואר שני אם טיץ' בסמינר הקיבוצים, בפודקאסט הזה אנחנו מדברים עם ועל מורות ומורים, ועל המעשה החינוכי, הפעם נדבר על שגרה בהוראה. אני שמח לארח היום את שחר ראון, שחר, מורה למתמטיקה כבר 15 שנים, ב-4 שנים האחרונות, הוא מלמד בעירוני ט' בתל אביב, בחטיבת הביניים ובתיכון במקביל, ומרכז המקצוע בחטיבת הביניים, הוא בוגר התוכנית לתואר שני אם טיץ' בסמינר הקיבוצים, במסלול מתמטיקה. היי שחר, תודה שבאת.

שחר: תודה רבה קובי. שלום כיף להיות פה.

קובי: ספר לי קצת איך הגעת להוראה.

שחר: אז האמת שהתחלתי ללמד מגיל מאוד מאוד צעיר, כבר בחטיבה ובתיכון הייתי טוב במתמטיקה, כמו שקוראים לזה, ולמדתי, והיה לי די ברור שזה מה שאני אהיה, רציתי להיות מורה למתמטיקה, או אצן, עכשיו מאצן ירדתי מהר מאוד, אני יודע שלא הייתי טוב, אבל הייתי גם יותר טוב במתמטיקה, ואחרי הצבא, התחלתי ללמוד למדתי תואר ראשון באוניברסיטה הפתוחה במתמטיקה וחינוך, זאת אומרת, התחלתי ללמד תוך כדי התואר, בעצם עוד לפני שהייתה לי תעודת הוראה, ולאחר מכן הגעתי לתוכנית, עשיתי תעודת הוראה עם תואר שני, זה הרבה יותר משתלם מעם רק תעודת הוראה, זה אותן שנתיים, ואתה יוצא עם תואר שני, מדרגת שכר שונה, גם והנה אני היום.

קובי: עברת בדרך כמה בתי ספר, אם אנחנו רוצים לדבר על שחיקה, אז זה חשוב לשנות מקום העבודה שלך, זה עוזר להתחדשות.

שחר: נראה לי שכן, זה גם מאוד תלוי במקום העבודה, אני בבית הספר הראשון שעבדתי בו הייתי 8 שנים, מאוד נהייתי לעבוד עם הצוות, מאוד נהייתי עם התלמידים, נהייתי ללמד שם, אני חושב שפשוט הגעתי לנקודה שלא היה לי כל כך לאן להתקדם מבחינת אפשרויות, מורות ומורים שישבו ב-4 ו-5 יחידות, ולא הרפו, או כל מיני תפקידים שרציתי שאוישו, והייתה לי אפשרות לצאת לשבתון, והחלטתי שאני הולך לנסות את מזלי במקום אחר, ובסוף לא יצאתי לשבתון, עברתי לבית ספר אחר, מצאתי איזשהו בית ספר קרוב לבית, שהייתי בו שנתיים, ורק אחר כך יצאתי לשבתון, והיום ב-4 שנים האחרונות, אני בעצם מלמד בעירוני ט' בתל אביב.

קובי: אז תכף נדבר באמת על השבתון, אבל כשאני חושב על הוראת מתמטיקה, האמת שבעצם בכל מקצוע אחר כמורה, אני יודע שאתה מלמד את אותו שיעור באותו שבוע, פעמים שלוש ארבע, כל פעם בכיתה אחרת. אם אני מכפיל את זה, מתמטיקה זה אתה, אבל אם אני מכפיל את זה ב-15 שנים, אז אתה מגיע לעשרות פעמים, שאתה מלמד בסך הכל את אותו, זה קצת משעמם לא?

שחר: אם אתה מסתכל על זה בצורה קרה, כמו שהצגת את זה, אז כן, אני לא חושב שהיה אי פעם שיעור, שהעברתי אותו דבר במשך 15 שנה, כן לא רוצה להתחייב לזה, בכך אם מישהו צילם אותי במקרה, חס וחלילה.

קובי: 15 שנה.

שחר: אבל אתה יודע, החומר לא השתנה. אני חושב שקודם כל אני משתנה, משנה לשנה אני רוצה להאמין לפחות, התלמידים משתנים, השעות שבהם אני מלמד אותם משתנות, תלמידים משתנים, כבר אמרתי, המקום משתנה, זאת אומרת אני לא זה לא איזשהו מענה קולי ש....

קובי: אבל אם יש לך מערך שיעור מסוים, שאני מניח שאתה לא מכין לכל כיתה מערך שיעור אחר, ואתה צריך ללמד, לא יודע פרבולה, סתם.

שחר: קודם כל יפה שזכרת.

קובי: אחד הדברים, המושגים היחידים אם תשאל אותי מה זה, אני לא יודע. נגיד אתה מלמד פרבולה, ויש לך מערך מוכן, איך הכיתה י"א'1 שונה, הילדים ב-י"א'1 שונים מ-י"א'2 שונים? מאיך השונות הזאת של הילדים משנה את מה שאתה צריך? מלמד את אותו הדבר? איך זה משנה את המערך?

שחר: תראה, אני מלמד את אותו הדבר, אבל צריך לזכור שכל ילד אתה יכול להתחבר אליו בצורה שונה, לכל ילד יש צורה שבה הוא מבין יותר או פחות. יש כאלה שמלמדים בפרונטלי, יש כאלה שמבינים יותר שמסבירים אחד על אחד, יש כאלה עם ציורים, יש כאלה עם המחשות, יש כאלה עם דוגמאות מחיי היומיום. זאת אומרת, נכון שיש מערך, יש לי מערך כתוב, כן זאת אומרת, אני חושב שבשלב שבו אני נמצא, המערכים לא באמת כתובים, אלא אני כבר יודע מה אני צריך ללמד, ואיך אני ממציא תרגילים, ובאמת לבנות תוך כדי, אם משהו הולך יותר, או הולך פחות, אבל החוכמה היא אני חושב, שזה בעצם לראות מי עומד מולך, ולהתאים לו את החומר אחרת, מה התפקיד שלנו? שיקראו בספר, או שיקראו ביוטיוב, או נקליט להם ונשלח להם פודקאסט של פרבולה, זה גם אפשרות, יש משהו במגע האנושי הזה עם התלמידים, ששם קורה הקסם, ובשביל זה אנחנו שם.

קובי: וקסם כזה נשאר גם אחרי 15 שנה?

שחר: אם לא, אז צריך או לצאת לשבתון, או לעשות הסבה. זאת אומרת, זה נראה לי ה-א"ב שלנו, זאת אומרת, הקשר האנושי עם התלמידים והחומר של המתמטיקה, אני לא המצאתי אותו, אולי יום אחד כן, עם משהו על שמי, אבל אנחנו, זאת אומרת איזשהו מתווך שם, והתפקיד שלנו זה להלהיב אותם, להיות מעניינים, להיות רלוונטיים, לזהות מי צריך עזרה, מי צריך פחות עזרה, לעשות את העמוד של לא יודע, אולי התלמיד הזה יעזור, ל.... הוא אולי היום יש לו יום רע, נדבר אותו אחר כך, אנחנו לא באים רק ללמד פרבולות, או ללמד את הצהרת בלפור, או לא יודע, ללמד את "בדמי ימיה", זאת אומרת תפקיד שלנו הרבה יותר מורכב מהרבה, שואלים, "אבל המתמטיקה לא השתנתה מה יש לך לעשות מה אתה עובד כל כך קשה?" קודם כל אני לא עובד קשה, כי אני אוהב את העבודה, זאת אומרת אני נהנה לעשות את זה, חשוב לי להתחדש, חשוב לי להיות רלוונטי, חשוב לי שהם יבינו, חשוב לי להיכנס לשיעור, וששוב "מה עוד פעם מתמטיקה, עוד פעם הוא, אוף איך אני שונא". יש לי הסכם עם התלמידים בתחילת שנה, תראו אולי אתם לא, אולי אתם שונאים כרגע, א' אני המטרה שלי אולי, זה לעבור בסקאלה, מאני שונא מתמטיקה, לאט לעבור לכיוון לאהוב, אם לא לאהוב אז לפחות שזה לא יהיה סבל, או שזה יהיה משהו שתוכלו להתמודד איתו, של באמת משהו שלא יפחיד.

קובי: שלא יפחיד, נראה לי ממתמטיקה נורא מפחדים כן.

שחר: שלא יפחיד נכון, לא סתם חרדת מתמטיקה, אז בואו נוציא אותם מהאזור הזה, לאיזשהו אזור מואר יותר.

קובי: ואז אתה אומר, שאתה רוצה להישאר רלוונטי, ואתה מתחדש, איך אתה עושה את זה? מה יוצאים להשתלמות? עושים, מה עושים לאורך הזמן, כדי להישאר.

שחר: תראה, נקודה קצת כואבת ההשתלמויות, כי שוב, אני מניח שהסטודנטים, ואתה בטח יודע את זה, ההשתלמויות הם איזשהו פונקציה של כסף בשבילנו, אז לא בהכרח תמיד הולכים להשתלמויות כי זה מעניין, או כי אנחנו רוצים ללמוד, איזשהו הכרח, אבל כן גם דרך השתלמויות,

גם דרך למידת עמיתים, אתה יודע, אתה מתייעץ עם חברים, עם קולגות, אתה רואה דברים באינטרנט, זאת אומרת אין, אי אפשר לעשות את אותו שיעור 15 שנה ברציפות, גם אם הוא עובד פרפקט, זאת אומרת תמיד אני עם הצוות שלי בבית הספר, יש לנו מאגר כזה של חומרים, ובשנה שעשינו אותו, אמרתי טוב, איזה יופי עבדנו קשה השנה, שנה הבאה אנחנו לא, יש לנו את כל החומרים שאנחנו צריכים, ואני רואה שכל שנה אנחנו עדיין משפרים את הדפים, ועושים ומשפצים פה, ומוסיפים ומורידים, כאילו כל שנה צריך להתעדכן ולראות מי עומד מולך ולהתחדש.

קובי: אז ספרת שאחרי 9 שנים, יצאת לשנת שבתון, שזאת סוג של פריבילגיה שיש למורים. ספר לי על המחשבה על השבתון שלך, זאת אומרת, מתי אתה מחליט שצריך לצאת לשבתון, זה משהו הכרחי באמת? או שזה רק כי אפשר,

שחר: קודם כל אפשר, זה שאפשר לא אומרים שחייבים לקחת אותו. אני ספציפית יצאתי לשבתון, כי אני באמת הרגשתי שאני צריך איזושהי מנוחה, אתה יודע, לפעמים חוזרים הביתה מהעבודה בצהריים, ואתה חייב איזה רגע לנמנם לאיזה 20 דקות, בשביל שהגוף יתחדש באנרגיה, זה מה שהרגשתי שהייתי צריך. למדתי המון ברצף, וגם למדתי תוך כדי, אז כזה מלמדים בבוקר, ולימודים בערב, והתחשק לי רגע לנוח. שאומרים לנוח בשנת שבתון, "איזה כיף לכם אתם מקבלים משכורת 12 חודשים, אתם חיים על חשבון הציבור", ולא זה כסף שחסכנו, אנחנו מחויבים ללמוד בשנה הזאת. אני ספציפית גם לימדתי זה לא שעזבתי את ההוראה, אלא מה שנקרא לימדתי בקצב שלי, ועשיתי את מה שאני רוצה לעשות, ובאמת זה איזושהי הזדמנות, להזדמנות להתחדש ולרענן את הכוחות.

קובי: אז מה רעננת בשבתון? מה עשית מיוחד בשבתון?

שחר: במיוחד טסתי לא במחירים מופקעים ולא בחגים.

קובי: שזה מרענן .

שחר: שזה מרענן מאוד. אתה מגיע לשדה התעופה, אני זוכר שהתעוררתי ב-1 לספטמבר, וקמתי בבהלה עם זיעה קרה, ואמרתי: "רגע אני בשבתון אני לא אני לא צריך לקום לבית ספר", ואחר כך טסתי ל-4 יעדים באותה שנה ואני זוכר את ההתרגשות של טוס' לא אתה לא יכול לראות תלמידים או הורים על שדה התעופה, או אתה טס לא בשיא העונה, ואתה מנהל איזושהו לו"ז שהוא שלך, זאת אומרת, השנה היא באמת למורה, ללמוד קצת לרענן את המיינד, לרענן את הגוף, לא יודע, פתאום לעשות יוגה, לעשות פילאטיס, לטוס לחו"ל, לגלוש כאילו זה פתאום יש לך שנה שאתה באיזי, אתה עדיין לומד, אז זה לא כזה באיזי, אתה בן מחויב, לזאת אומרת, להשתלם וללמוד, אני לא יודע אם לקרוא לזה פריבילגיה זה תנאי עבודה, אתה יודע, יש לנו פקידים במס הכנסה, או פקידי ממשלה, שעובדים בשעות מסוימות, לא יודע אם לקרוא לזה פריבילגיה, תנאי עבודה. עובדים של חברת חשמל, פעם לא שילמו חשמל, זה לא פריבילגיה זה תנאי עבודה שלהם.

קובי: כן, אני יודע שעשית כל מיני פרויקטים מגוונים בזמן הזה, בזמן השבתון.

שחר: כן, הייתי, עבדתי באיזושהי חברה, שהקלטתי סרטוני הדרכה במתמטיקה, זאת אומרת, כן נשארתי בהוראה, פשוט עשיתי את זה מה שנקרא בזמני, זה היה באולפן, זה היה, הייתי נכנס, היו שמים לי רמקול, הייתי מתלבש יפה, היו לי אנשים שאמרו לי טוב, תיכנס, מתי להגיד, ואז זה היה נחמד, זאת אומרת אף אחד לא הפריע .

קובי: היה שקט בכיתה.

שחר: היה שקט בכיתה, וללא אירועים.

קובי: וזה לא זה לא פתח לך את התיאבון? לעשות דברים אחרים? אולי מהשבתון ללכת להתקדם? לא יודע.

שחר: הייתה לי מחשבה, אני אשקר ואני אגיד שלא, של וואו איזה יופי אני פה באולפן, וכל הזמן רוצים שבוא תעשה עוד פרויקטים, ותקליט, ועפים על מה שאתה עושה, וחזרתי אני זוכר שהגעתי לבית ספר אחרי השבתון, זאת אומרת, מאוד חששתי, אני זוכר ממש שהלכתי לראיונות עבודה, וממש כאילו, באיזשהו מקום, לא רציתי שיקבלו אותי, ממש כאילו הלכתי עם חששות, ונכנסתי ב- 1 לספטמבר, והקסם הזה חוזר אלייך, זאת אומרת, עדיין יש לי התרגשות, זה שאתה נכנס לכיתה, ואתה רוצה להתחבר על התלמידים, שוב זאת לא מטרה, אבל זו כן דרך ללמד בסופו של דבר שהם מחוברים אליך, והם איתך, והתגעגעי לקסם הזה, זאת אומרת, אני מאוד שמח שלא לא ויתרתי על זה.

קובי: והוא חזר ישר.

שחר: הוא חוזר ישר, כן הוא חוזר ישר. זאת אומרת, אני חושב שהשבתון באמת, זאת אומרת, עזר לי לצבור כוחות, וחזרתי באמת, חזרתי רענן, אני כבר הייתי עייף לפני השבתון.

קובי: ויש מחשבות על שבתון נוסף?

שחר: קודם כל זה שנה הבאה.

קובי: כמו שאמרנו לא חייבים לקחת.

שחר: לא חייבים לקחת.

קובי: איך יודעים שצריך? זאת אומרת אתה מרגיש איזה עייפות? וזה את אתה?

שחר: העניין הוא שזה מאוד מאוד אינדיבידואלי, אינדיבידואלי, זאת אומרת אתה, אני, נמצא באיזושהי נקודה שאני מאוד אוהב את מה שאני עושה, אני עובד באמת עם צוות, עם אחלה צוות, אני מאוד נהנה, מעריכים אותי, אוהבים אותי, כאילו חבל לי לקטוע את זה, כרגע אני שוב, אני יכול לצאת, אני כרגע לא אצא שוב, אנחנו כרגע רק בתחילת נובמבר, יכול להיות שעד עד שצריך להגיש אולי ישתנה משהו, אני בספק, אבל אתה יודע אפשר לצבור את זה, אני כן חושב שצריך שוב כן צריך לקחת איזשהו שבתון, רגע להסתכל על הדברים מבחוץ, ולראות רגע מה אני אוהב בהוראה, למה אני שם, למה זה מתאים לי, מה חסר לי, מה אני יכול לתת. חשוב גם להתבונן על הדברים מבחוץ, זאת אומרת זה דברים שלא הייתי יכול לעשות, לולא הייתי לוקח את השבתון.

קובי: בניגוד להרבה מורים מקצועיים, גם במתמטיקה, שהם משמשים גם בתפקיד מחנך כיתה, אני יודע שאתה בחרת לא לחנך כיתה. למה?

שחר: בחרתי לא לחנך. הייתה איזושהי חוויה לא טובה בתחילת הדרך, שלא הייתי מוכן אליה. הייתי ממש בן 22, 23, הגעתי ליום ההערכות, וגיליתי שאני מחנך, וכזה זה לא הופיע בתפריט המנה הזאת. עכשיו עברו הרבה מים בנהר מאז, אבל גיליתי שכרגע, כאילו מתחיל לקרוא לזה בשלב הזה בחיי, אני כבר עובד בשנות ה-20 לקראת סוף ה-30 בחיי בהוראה, אני מאוד אוהב את התפקיד הזה של המורה המקצועי, של הסיידקיק, של הזה. מה שאני אוהב, אני אוהב תמיד להגיע עם דרך המתמטיקה, יש מורים או אנשים אחרים שזה הרבה יותר בדמם, ואני מאמין שמורה צריך לעשות את מה שהוא טוב בו, וללמד את מה שהוא אוהב, ומה שיש לו פאשן, מה שיכול לתרום יותר שוב. אז את היתרונות והחסרונות של כל מורה אני יודע שנים, את המתנה שלי או היתרון שלי זה במתמטיקה, למדתי את זה, אני אוהב ללמד, זה מרגש אותי ללמד את זה, אז אחרי, אני כרגע לא בוחר לא לחנך, זאת אומרת אין לי את הזיק הזה, אין לי את הניצוץ הזה של שחר, אתה רוצה לחנך, זה כרגע לא נמצא, ואני מאמין שאנחנו צריכים לעשות דברים שאנחנו טובים, רוצים, ומעוניינים, לעשות אותם.

קובי: וריכוז מקצוע זה משהו שכן עניין אותך לעשות.

שחר: כן.

קובי: מה יש בזה?

שחר: מה יש בזה? קודם כל, את היש, איזושהי ישות מקצועית, אתה ספציפית, הצוות שלי יחסית גדול, 12 מורות, אז לעגל אותם, לקדם את הצוות, לראות איך מפתחים חומרים, איך כותבים מבחנים, לראות מה הידע שלי, לפתח את הצוות ביחד, איך אנחנו גורמים לכיתות ללמוד יותר, איך אנחנו גורמים למורות להיות טובות יותר, ולהתפתח, וזאת אומרת, אני מאוד אוהב מתמטיקה, אז מאוד מאוד חשוב לי כזה שזה יהיה פרונט, ולקדם את זה, ושהמורות גם שלי גם יאהבו מתמטיקה, זאת אומרת, ברור לי שאם אני, לא אני, זאת אומרת, לא אומר, לא כמה אני אוהב את, וכמה זה חשוב לי, זה לא יעבור אליהם, ואני מאמין שאני אעשה את זה.

קובי: אם שאלתי קודם על בחירה, אז גם בחרת ללמד בחטיבת הביניים, שזה אני חושב, אני חושב המקום יותר קשה, גיל יותר קשה, לא רק בתיכון, למה בעצם היה חשוב לך ללמד? למה בחרת בחטיבה?

שחר: בעיקרון, התחלתי תיכון וחטיבה, ואז תיכון, זאת אומרת, תמיד לימדתי ב-2 המקומות, גם בחטיבה, וגם בתיכון, רוב השנים, רוב המשרה, הייתה בחטיבה, ובתיכון נגיד עשיתי כל מיני פרויקטים כזה, של הגשת בגריות, וקורסים וכאלה, בשנים האחרונות זה באמת חצי, קודם כל אני מאמין במה שנקרא ב-6 שנתיות, זאת אומרת שהמורה צריך, התלמידים צריכים לראות, שהמורה שאיתם בחטיבה, הוא גם איתם בתיכון, שיש איזשהו רצף, שמישהו רואה אותם מהרגע שהם מגיעים, עד לרגע שהם מסיימים, אני חושב שגם מקצועית זה נכון למורים לעשות את זה, האמת להכיר מה ילד לומד בכל אחת בכל אחת מהשנים, מאיפה הוא מתחיל, לאן הוא צריך להגיע, אני חושב שיש לזה ערך מוסף, שמורה באמת הוא גם בחטיבה, וגם בתיכון, כי יש לו, הוא גם אני חושב שיש בזה משהו מאוד יפה, אם אנחנו מדברים על חינוך, ולא רק על מתמטיקה, אתה רואה ילד מגיע, ואיך הוא יוצא, מי יש בזה באמת, זה רגעים קסומים כאלה.

קובי: תנסה לתאר לי את החוויה, את השונות בחוויה, ללמד כיתות ז' ח', להגיש לבגרות ל-י"א ו-י"ב, חווית ההוראה בכיתות כל כך שונות.

שחר: חווית ההוראה קודם כל 2 חוויות שונות לגמרי, אני חושב שהתיכון הוא הרבה יותר משימתי באופי שלו, יש לך בגרות, יש דד ליין, אתה צריך להגיע, אתה צריך להספיק את זה, יש מתכונות, יש תעודת בגרות, החטיבה בקטע הזה היא פחות, אולי זה קצת קשה לומר את זה, אבל פחות משימתית במהות שלה, כי הם יודעים שהם הגיעו לתיכון, ואז שעון העצר מתחיל לתקתק, זה היה אם זה באמת קליטה של תלמידים, הם באים עם הקטנים בבית הספר, מנסים למצוא את עצמם, להכיר מי הם מה הם, זאת אומרת הם עדיין ילדים, זאת אומרת הדיאלוג איתם, אם אפשר לקרוא לזה, לפעמים הוא פחות, זה שיח שהוא פחות בוגר, מאשר ילדים שכבר בני 16 17 18, שיש להם כאלה, את אפילו אני רוצה להגיד שהבעיות שם קשות יותר, או כן, לא רוצה חלילה לזלזל בבעיות של אף אחד, אבל יש לך ילד מתבגר פתאום, הוא מגלה את העולם, הוא מגלה את עצמו, בכל מיני דרכים, אני חושב שיותר קל לדבר עם ילד מתבגר, מאשר עם ילד ב-ז' ח', משוב משלב הבגרות שהוא נמצא בו, שוב נגיד בתיכון יש הרבה כלים שבחטיבה אין, שוב אולי במשחה תסתמו את האוזניים, בחטיבה אסור לך להוציא מהכיתה, אין כזה דבר, הילד נשאר איתך, בנשאר איתך בתיכון, אתה יכול להגיד לו צא החוצה, אתה לא רוצה ללמוד צא, כאילו חטיבה מלכתחילה היא הרבה יותר מכילה למקרי קיצון, שזה הרבה פעמים באמת מהווה איזשהו קושי מאוד מאוד גדול למורים ולמורות, מצד שני, בתיכון יש איזה משהו, אתה יודע אתה לא רוצה ללמוד אז אל תהיה פה, עבשיו אני לא יכול להגיד שזה תבוסתני, או שלהסיר אחריות, אבל צריך לקחת את זה בחשבון.

קובי: והשיפט הזה שצריך לעשות, משיעור בשעה שלישית, אתה בז' 2, בשעה רביעית אתה כבר ב-י"ב, איך עושים את המעבר הזה בשיח....

שחר: קודם כל זה בשיח, אם אתה לא הספקת לשירותים, או אם אני לא מוצא את העט, או את האמת, אני משתדל באמת ב, מבחינתי הם כולם מבוגרים, לפחות אני מנסה להתייחס אליהם

ככה, בשביל לתת להם את הכבוד שמגיע להם, אני חושב שבשנייה שאתה מדבר עם ילד בצורה בוגרת, או שהוא מבין שאתה מתייחס אליו כמבוגר, וכאחראי, אני לא יודע אם הרבה יותר קל לו להיות כזה, הוא אולי הוא מרגיש פחות נוח להתנהג כמו ילד, זאת אומרת, שהוא מבין שאתה מתייחס אליו ברצינות, ולא בתור ילד. תראה אני חושב שבהתחלה, לי היה לי יותר קשה לעשות את זה, אני חושב שהיום זה כבר הרבה יותר מנוסה, אז אני כאילו כבר פחות חושב על איך אני עושה את המעבר הזה, לא, פשוט קורה.

קובי: הוא פשוט יוצא לבד.

שחר: הוא פשוט יוצא לבד, כן. אבל באמת זה עניין של ניסיון, ואני חושב שבהתחלה באמת זה שאלה טובה, איך אתה מתמודד עם ילדים בחטיבה, מול איך אתה מתמודד עם ילדים בתיכון, שאלה מתחילים לעבוד, ואהבות ראשונות, ופתאום הם צריכים ללמוד לרישיון, וכל מיני דברים כאלה, שאלה טובה.

קובי: והם מגיעים אליך? זאת אומרת, המורה למתמטיקה בדרך כלל הוא המורה למתמטיקה, אז הוא לא המחנך, אז הם מגיעים אליך עם כל מיני סוגיות?

שחר: הם מגיעים אלי עם סוגיות.

קובי: יוצא לך להיות כתובת.

שחר: יוצא לי להיות כתובת. זאת אומרת, היו כמה פעמים שתלמידים ותלמידות, שבחרו לצאת מהארון, התייעצו איתי, והייתי שם איזושהי חולייה מקשרת, בינם לבין היועצות, לבין ההורים, אבל גם עם כל מיני בעיות אחרות, זאת אומרת, אני חושב שבהתחלה היה לי מאוד חשוב, המורה הקשוח בשביל כזה לבסס את מעמדו, אני חושב שעם הזמן, הבנתי שזה לא, זאת אומרת, הכבוד לא יינתן מתוך, זה שהם פוחדים או יראים, או שהם להפך, זאת אומרת, אם אתה עם איזושהי אג'נדה, שיש גבולות, ובתוך הגבולות האלה, אנחנו מתנהלים טאף לאב (אהבה קשוחה), אפשר לקרוא לזה, זאת אומרת אין אי השקט, אבל אנחנו גם צוחקים, ונעים לנו, ויש התכתבויות בקבוצות, בוואטצפ אחרי השיעור, ולפני השיעור, אני חושב שבאמת ילדים מחפשים מישהו שמאמין בהם, ששם להם גבולות, ושזה מה שילדים מחפשים בגיל הזה, שמישהו יגיד להם מה מותר, ומה אסור.

קובי: ואתה שם.

שחר: כן, וזה חשוב להיות עקבי, חשוב מאוד להיות עקבי, אם אתה לא עקבי, זה ילדים מזהים את זה ברגע.

קובי: ואם כבר אתה משמש כזאת כתובת, אז אתה רואה פה איזושהו תפקיד חינוכי, שהוא גדול יותר ממורה למתמטיקה, זאת אומרת, אתה מצד אחד לא מחנך, אבל אתה כן רואה את עבודת החינוך מעבר לפרבולה, לצורך העניין.

שחר: קודם כל כן, אתה יודע, אתה יודע, מורה קודם כל מורה. אחרי זה אתה בחרת איזושהי דיסציפלינה, או בחרת משהו ללמד, אתה יודע, כמו שאני לא ארשה לעצמי להשתלח בתלמיד, או לדבר לא יפה בחדר המורים, או לא יודע מה לעשות, לכבות סיגריה לצורך העניין על המדרכה, לא שאני מעשן כן? אבל אז כן זאת אומרת, הייתה איזושהי דמות ייצוגית, אני חושב שגם הילדים מסתכלים עליך בצורה כזאת, הם שאלו אותי: "טוב מה המורה אתה מתלבש מאוד יפה, למה זה כולה לבית ספר?" "מה גם אתם כל הזמן מסתכלים עלי, זאת אומרת, אני גם רוצה שלכם שיהיה לכם נעים להסתכל". הם יודעים מתי הסתפרתי, ואם זה ג'ינס חדש, או אם רזיתי, או אם שמנתי, או התגלחתי, כאילו הם יודעים הכל, וצריך לשחק עם זה, אני חושב, זאת אומרת, זה כבר לא מורים שהיו פעם, שבאמת היה איזושהו דיסטנס, וראית אוטו ברחוב, והיית חוצה לצד השני, זאת אומרת יום לאיפשהו.

קובי: אבל מצד שני, דווקא אובר המודעות הזאת של הילדים, נראית לי הרבה יותר מעייפת עבורך, כמורה שאתה כל הזמן צריך להיות מוקפד, ואתה כל הזמן צריך, מה לובשים, ומה יש זה, והם ספרו לי מהיום לובש את החולצה הזאת, אז אני לא יכול ללבוש אותה, זאת אומרת, והם יודעים הכל, הם רואים ויודעים הכל.

שחר: הם יודעים הכול תראה.

קובי: אז זה קצת מעייף לא?

שחר: אני לא יודע אם זה מעייף, אני חושב שאפשר גם לשחק עם זה, וליהנות מזה. זאת אומרת, שנכנסתי לחדר הדבר הראשון שאמרתי, "אוי אם איזה מגפיים באת" אז הם מודעים, הם יודעים שאני בא עם מגפיים, הם שמחים שאני בא איתם, אני לא חושב שצריך לשחק לידיהם, אלא באמת אני חושב שלהיות אתה, זאת אומרת, אתה רוצה להיות אתה, רוצה לא למכור להם איזושהי דמות, חשוב מאוד מאוד להיות אותנטיים, ולהיות אתה, אני חושב שגם זה איזושהו מסר, שצריך לשדר להם, לא צריך להרשים אף אחד בשביל להרשים אותם, זאת אומרת, אתה בא, ותהיה אתה, תהיה אמיתי, תהיה אורגינל, זה מספיק טוב.

קובי: תן טיפ אחד למורה או למורה למניעת שחיקה.

שחר: תעבוד במקום שטוב לך, עם אנשים שאתה אוהב לעבוד איתם, עם אנשים שמעריכים אותך, ותלמד משהו שאתה אוהב, תלמד משהו שאתה אוהב, זה נראה לי כל כך כל כך חשוב. זאת אומרת לקום לעבודה, שהיא היא שוחקת, כן זאת אומרת, אני לא אשקר, יש ימים שאני חוזר ומרגיש כאילו עבדתי בבניין, ולצד זה, זאת אומרת, יש המון רגעים ומקסימים, ששוב סליחה קטנים, יש המון רגעים מקסימים, שמחזיקים אותם, שתלמיד בא, ואומר תודה, או הבנתי תודה שפינית לי זמן, תודה ששמת לב, או פתאום שהורים מדברים איתך באסיפה, פתאום אתה לא יודע איך הוא מדבר אליך בבית, אז חשוב לעבוד במקום, שאתם, שכיף לכם לקום אליו בבוקר.

קובי: וטיפ אחד לאדם שמתלבט אם להיכנס להוראה.

שחר: תתכונן להיות מופתע. תתכונן להיות מופתע. זה לא מה שסיפרו לך. זה לא מה שסיפרו לך בלימודים, ובהתנסות, זה שונה שאתה פרונט מן, ואתה נכנס לכיתה בפעם הראשונה, זה....

קובי: אתה עוד מופתע היום מתלמידים? צריכים להפתיע אותך? המערכת צריכה להפתיע אותך?

שחר: אני רוצה להגיד שלא אבל זה שקר. כן. לחלוטין כן.

קובי: במה מה קרה לך שהפתיע אותך נגיד? עדיין עבשיו .

שחר: תראה מה קרה אוקי? בדקתי שמות, בדקתי שיעורים, לשאול את אחד התלמידים, "תגיד עשית שיעורים", עבשיו הוא מרים את הראש, ומסתכל עלי במבט, שלא יודע אפילו איך לתאר את זה, והתשובה שלו הייתה: "לא למה אתה שואל?", ואני זוכר שאני הייתי בכזה הלם, שכאילו הוא באמת, הוא לא מבין מה אני רוצה ממנו, זאת אומרת, למה איזה סיבה יש לי לשאול אם הוא מכין שיעורים או לא, אבל בסדר, מה לעשות, נראה לי שזה זה גם מה ששומר אותנו ערניים .

קובי: אתגר חדש שעוד לא התמודדת איתו.

שחר: בדיוק .

קובי: לקראת סיום הגענו לפינת השאלון המהיר. שחר אני שואל, ואתה זורק את המילה הראשונה שעולה לך בראש מוכן?

שחר: אוקי מוכן.

קובי: עירוני ט'

שחר: בית.

קובי: טיול שנתי.

שחר מעייף .

קובי: משכורת. גם טוב הסכם חדש.

שחר: מזל שיש הסכם חדש. אמרנו מילה אחת. בעלייה.

קובי: מה עוזר לך להתגבר בסוף יום קשה.

שחר: מקלחת חמה.

קובי: שבתון.

שחר: שנה הבאה בקרוב. סליחה אנחנו במילה אחת .

קובי: מורה טוב הוא

שחר: מורה טוב הוא במילה אחת משתפר.

קובי: תלמיד טוב הוא

שחר: משתפר

קובי: אם טיץ'

שחר: נהדר

קובי: סמינר הקיבוצים

שחר: בית

קובי: שחר תודה שבאת .

שחר: תודה רבה שהזמנתם אותי.

קובי: אני מאחל לך שתמשיך ללמד כל עוד אתה נהנה, ושתמיד תמצא את הדברים הקטנים שגורמים לך ליהנות מהמקצוע המדהים, הזה תודה.

שחר: אמן תודה רבה.

קובי: תודה.